

ด่วนที่สุด
ที่ กค ๐๔๒๖.๒/๒๔๖๕๖

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
สวค. 389 รหัสเรื่อง ศ17924 ล1 ก1 ล1
วันที่ ๑ พ.ย. 58 ๑๒1591/58 ๑๑ ก1
เวลา 15.10 วันที่ 09 พ.ย. 58 เวลา 14.43

กระทรวงการคลัง
ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๕๐๐

พศจิกายน ๒๕๕๘

เรื่อง การสมัครเข้าเป็นภาคีสมาชิกความร่วมมือเพื่อการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ (Open Government Partnership: OGP)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. รายงานการประชุมคณะกรรมการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ ครั้งที่ ๕/๒๕๕๘
๓. โครงสร้าง องค์ประกอบ และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการความร่วมมือเพื่อการเปิดเผยข้อมูล
ภาครัฐ (Open Government Partnership Committee)

ด้วยกระทรวงการคลัง ขอเสนอเรื่อง การสมัครเข้าเป็นภาคีสมาชิกความร่วมมือเพื่อการเปิดเผยข้อมูล
ภาครัฐ (Open Government Partnership: OGP) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้อง
นำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๕๘
มาตรา ๔ (๗) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับบริหารราชการ (กระทรวงการคลัง) ได้เห็นชอบ
ให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมา

คณะกรรมการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (คตช.) ที่มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ได้มีมติในคราวประชุม
ครั้งที่ ๔/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๘ เห็นชอบในหลักการให้ส่งผู้แทนรัฐบาลไทยเข้าร่วมประชุมกับองค์กร
นานาชาติที่ส่งเสริมความโปร่งใสของรัฐ ได้แก่ ความร่วมมือเพื่อการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ (Open Government
Partnership: OGP) และให้กระทรวงการคลังศึกษารายละเอียด หลักเกณฑ์และวิธีการเข้าเป็นประเทศสมาชิก OGP

๑.๒ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

๑.๒.๑ กระทรวงการคลังมอบหมายให้กรมบัญชีกลางดำเนินการศึกษารายละเอียด
เกี่ยวกับ หลักเกณฑ์และวิธีการสมัครเข้าเป็นภาคีสมาชิกความร่วมมือ OGP โดยปลัดกระทรวงการคลังได้
นำเสนอผลการศึกษาต่อที่ประชุม คตช. ครั้งที่ ๕/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๘ และที่ประชุมฯ มีมติ
มอบหมายให้กระทรวงการคลังเป็นเจ้าภาพในการเสนอตัวเข้าร่วมเป็นภาคีสมาชิกความร่วมมือ OGP โดยเสนอให้
คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบเพื่อให้มีผลผูกพันในทุกรัฐบาล (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

๑.๒.๒ เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๘ กรมบัญชีกลางได้จัดประชุมร่วมกับหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และ
สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อหารือแนวทางการเข้าเป็นภาคีสมาชิกความร่วมมือ OGP รวมถึงการดำเนินงาน
ของหน่วยงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐและการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน และแนวทาง
เพื่อเตรียมการรองรับการดำเนินการตามความร่วมมือ OGP โดยในปัจจุบันได้มีการดำเนินการในเรื่องการเปิดเผยข้อมูล
ภาครัฐและการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาต
ของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วย
หลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งสามารถรองรับการดำเนินการตามความร่วมมือ OGP ได้

/๒. เหตุผล...

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การสมัครเข้าเป็นภาคีสมาชิก OGP จะทำให้การดำเนินงานภาครัฐ มีความโปร่งใสอย่างยั่งยืน และตอบสนองต่อความต้องการของภาคประชาชน รวมทั้ง เพื่อพัฒนาคุณภาพ การบริหารจัดการภาครัฐ และการบริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบกับการสมัครสมาชิก OGP เข้าข่ายเป็นการจัดทำสัญญา กับนานาชาติหรือกับองค์การระหว่างประเทศและมีผลผูกพันกับการดำเนินงานของรัฐบาลตามมาตรา ๒๓ วรรคแรก แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ อย่างไรก็ดี เนื่องจากการสมัครเข้าเป็นภาคีสมาชิก OGP ไม่เป็นหนังสือสัญญาที่มีบทเปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทย หรือเขตพื้นที่นอกอาณาเขต ซึ่งประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตยหรือมีเขตอำนาจตามหนังสือสัญญาหรือตามกฎหมายระหว่างประเทศ หรือมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือสังคมของประเทศอย่างกว้างขวาง รวมทั้งการลงนามและการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามหนังสือสัญญาดังกล่าวมีกฎหมายและระเบียบรองรับอยู่แล้ว โดยไม่จำเป็นต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญา ดังนั้น จึงไม่ต้องได้รับความเห็นชอบของสภานิติบัญญัติแห่งชาติตามมาตรา ๒๓ วรรคสอง จึงเห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบก่อนดำเนินการสมัครเป็นภาคีสมาชิก OGP ต่อไป

๓.สาระสำคัญของเรื่อง

๓.๑ ความร่วมมือเพื่อการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ (Open Government Partnership: OGP) ได้มีการริเริ่มเมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ค.ศ. ๒๐๑๑ โดยประเทศสมาชิกก่อตั้ง ๘ ประเทศ ได้แก่ บราซิล อินโดนีเซีย เม็กซิโก นอร์เวย์ ฟิลิปปินส์ แอฟริกาใต้ สหราชอาณาจักร และสหรัฐอเมริกา ปัจจุบันมีประเทศสมาชิกที่เข้าร่วม ๖๕ ประเทศ โดยมีการจัดทำปฏิญญาการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ (Open Government Declaration) มีเป้าหมายเพื่อผูกพันรัฐบาลในการส่งเสริมความโปร่งใส ให้อำนาจภาคประชาชน ต่อต้านการทุจริต และใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีใหม่ๆ ในการเพิ่มประสิทธิภาพการกำกับดูแลภาครัฐ โดยการทำงานร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลายฝ่าย (Multi-stakeholder collaboration) ควบคุมดูแลโดยคณะกรรมการประกอบด้วยผู้แทนภาครัฐและองค์กรภาคประชาสังคมจากประเทศสมาชิก

๓.๒ การเข้าร่วมเป็นสมาชิกความร่วมมือเพื่อการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ

๓.๒.๑ ประเทศที่ต้องการเข้าเป็นสมาชิก OGP จะต้องได้รับการประเมินผลการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ ๔ ด้าน คือ ความโปร่งใสด้านการคลัง (Fiscal Transparency) การเข้าถึงข้อมูล (Access to Information) การเปิดเผยข้อมูลด้านรายได้และสินทรัพย์ของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ (Public Officials Asset Disclosure) การมีส่วนร่วมของภาคประชาชน (Citizen Engagement) โดย OGP จะทำการประเมินผลตามเกณฑ์การคัดเลือกเพื่อเข้าเป็นสมาชิกทุกๆ ปี รวมถึงภายหลังการเข้าเป็นสมาชิกด้วย โดยประเทศที่จะเข้าเป็นสมาชิกจะต้องได้คะแนนการประเมินผลอย่างน้อยร้อยละ ๓๕ ของคะแนนทั้งหมด โดยมีคะแนนเต็ม ๑๖ คะแนน คะแนนผ่านเกณฑ์การประเมิน ๑๒ คะแนน ทั้งนี้ เมื่อเดือนพฤศจิกายน ปี ค.ศ. ๒๐๑๔ OGP ได้ประเมินผลตามหลักเกณฑ์ข้างต้นทั้ง ๔ ด้าน และมีประเทศที่ผ่านเกณฑ์การประเมินเพื่อเข้าร่วมเป็นสมาชิก OGP ทั้งหมด ๔๓ ประเทศ โดยประเทศไทยเป็นหนึ่งในประเทศที่สามารถเข้าร่วมเป็นสมาชิก OGP ได้ โดยมีคะแนนการประเมิน ๑๓ คะแนน

๓.๒.๒ จัดส่งหนังสือแสดงความจำนงในการเข้าร่วม OGP ไปยัง OGP Steering Committee และสำเนาให้ OGP Support Unit

๓.๒.๓ จัดทำแผนการดำเนินการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ

๓.๓ การดำเนินการหลังจากเข้าเป็นสมาชิก OGP

๓.๓.๑ ประเทศสมาชิกจะต้องจัดทำแผนปฏิบัติงานการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐตามปฏิญญาการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ (Open Government Declaration) ครอบคลุมระยะเวลาดำเนินงาน ๒ ปี (ปีปฏิทิน) และจัดส่งให้ OGP เพื่อเผยแพร่ในเว็บไซต์ของ OGP

๓.๓.๒ ดำเนินการตามแผนปฏิบัติงาน

๓.๓.๓ รายงานผลการประเมินตนเอง ระหว่างการดำเนินการตามแผนปฏิบัติงานสมาชิก จะต้องจัดทำรายงานผลการประเมินตนจำนวน ๒ ฉบับ ได้แก่

(๑) รายงานการประเมินผลการดำเนินการตามแผนในปีแรก โดยประเมินผลการดำเนินการตามแผนงานที่กำหนด กระบวนการมีส่วนร่วม การดำเนินการตามปฏิญญา และความคืบหน้าของการดำเนินการ

(๒) รายงานการประเมินผลการดำเนินการสองปี โดยประเมินผลการปฏิรูปตามแผนงาน การมีส่วนร่วมของภาคประชาชน และบทเรียนที่ได้จากการปฏิบัติงานตามแผน

๓.๓.๔ เข้าร่วมกระบวนการรายงานผลการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติงาน (Independent Reporting Mechanism (IRM) Research Process) โดยให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลกับผู้เชี่ยวชาญของ OGP เพื่อจัดทำรายงานการประเมินผลความก้าวหน้าในการดำเนินการตามแผนปฏิบัติงานของประเทศสมาชิก และเสนอแนะแนวทางการดำเนินการเพื่อปรับปรุงแผนปฏิบัติงานในอนาคต

๓.๓.๕ เผยแพร่ข้อมูลต่างๆ ให้กับประเทศสมาชิกอื่นๆ

๓.๔ การจัดทำแผนปฏิบัติงานการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ (OGP National Action Plan) ซึ่งมีองค์ประกอบหลัก ได้แก่ ความท้าทาย ความสอดคล้องกับหลักการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐตามข้อตกลง ระบุหน่วยงานที่รับผิดชอบและหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และระยะเวลาดำเนินการและวันสิ้นสุดการดำเนินการอย่างชัดเจน

๓.๕ หน้าที่รับผิดชอบของหน่วยงานรัฐเมื่อเข้าเป็นภาคีสมาชิก OGP

๓.๕.๑ หน่วยงานของรัฐทั้งหมดมีหน้าที่ในการจัดทำและดำเนินการตามแผนปฏิบัติงานในการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ พัฒนาหรือปฏิรูปนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อรองรับการเปิดเผยและการเข้าถึงข้อมูลภาครัฐของประชาชน

๓.๕.๒ หน่วยงานกลางทำหน้าที่ในการพิจารณาคัดเลือกโครงการเพื่อนำมาจัดทำแผนปฏิบัติงานตามความตกลง OGP และประเมินผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติงาน

๔. ข้อเสนอของส่วนราชการ

๔.๑ พิจารณาเห็นชอบการสมัครเข้าเป็นภาคีสมาชิกความร่วมมือเพื่อการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ (Open Government Partnership: OGP) ของประเทศไทย เพื่อที่กระทรวงการคลังจะได้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๔.๒ พิจารณาเห็นชอบองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการความร่วมมือเพื่อการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ (Open Government Partnership Committee) (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายอภิศักดิ์ ตันติวรวงศ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

กรมบัญชีกลาง

กลุ่มนโยบายการจัดซื้อโดยรัฐระหว่างประเทศ

โทรศัพท์ ๐-๒๑๒๒๗-๗๔๓๑ โทรสาร ๐-๒๑๒๒๗-๗๔๓๓